

„Nem a tárgyat kell megformálni, hanem a semmit... Isten ebben a semmiben él.” (Hamvas Béla)

Sulyok Gabriella világtel-
remtő és teremtéstörténe-
teket elmesélő grafikai
előtt állva egy csodálatos
zenei élmény emlékei je-
lennek meg bennem. 1967-
ben adták ki lemezen –
West meets East címmel –

Sinkó István 93

ÖRVÉNYLŐ KELET- KEZÉSTÖRTÉNETEK

Yehudi Menuhin és Ravi Shankar közös lemezét. Együtt szólt a hegedű és a szitár egybe olvasztva két kultúrát, két világlátást, két eufórikus hangzásanyagot. Sulyok Gabriella munkái így összegzik bennem mindazokat a keleti és nyugati mítoszokat, a valóság és a fenti világ képeiből összekeveredő látomás-látványegyüttest, mely itt, e grafikákon szabadon árad. Válogatása majd tíz év munkáiból egybefoglalja a kész, végleges grafikai lapokat és az úgynevezett úti vázlatokat. Habár aki alaposan végignézi a kiállítási anyagot, vázaltszerűséget egyetlen munkán sem érez, a könnyed és elegáns kis lapok egyenértékűek a súlyos, erőteljes tónusú nagyobb méretűekkel.

Sulyok valami végtelen elkötelezettséggel kutatja, vizsgálja, rögzíti a természet erőinek, nagy dinamikus mozgásainak és finom rezdüléseinek jelenségeit. Felhők gomolyognak, kövek repednek, sziklák épülnek, fák hajladoznak, fűszálak rebbennek ezeken a rajzokon, melyek, mint egy isteni kéz alkotta teljességben állnak össze szemünk előtt. A Creator – azaz az alkotó, vagyis a művész – stílusokon, irányokon és trendeken túlmutató képi világot teremt, ezekben a tus-, szén-, és krétarajzokban az Egység ígérését látjuk. Egyé válik az ég és a föld. Egymásba hatnak, égbe emelkednek, földre rognak, de bennük a világegység jelenik meg. Olyanok e lapok, mint a Genézis oldalai, vagy mint egy zen buddhista grafika esszenciális megjelenése. Mint Miklós Pál írta a *Zen és művészet* című könyvében: „Hszia Kui ködbe mosódó hegyei és vizei, furcsa fákat és köveket rögzítő tájrészletei olyan egyértelműen rokoníthatók a Csan(Zen)-elhallgatás válaszaival, elliptikus kifejezőmódjával, a Semmire utaló kijelentéseivel is, hogy a közös szellemi ihletforrást bizonyosra vehetjük.” Sulyok Gabriella nem zen művész természetesen, de ihletforrásai akár keleti, akár nyugati oldalról megérinthesik. Gondoljunk csak Ruisdael csodálatos tájrajzaira, a kréta segítségével élénk varázsolt magános fák szélfúttá lombkoronáira, ágaira, vagy, hogy közelebb jöjjünk az időben Hollán Sándor famágiáit, rajzokkal, festményekkel megidézett fa-mítoszait. Energiákat látnak és láttatnak mindketten, Sulyok épp úgy, mint Hollán, aki erről így nyilatkozik: „Egy fa nem beszél, de van egy

mozgás (nyelv) köztünk, és azon keresztül érzem, mi történik. Az élő energia, egy rövid mozgásélmény megfog, s ez vezet el a fán belül az egyik végéből a másikba, ritmikus utakon keresztül, ami az életet nagyon élővé, ösztönössé teszi. Ez egy ritmikus páros tánc.”

94 Sulyok Gabriella művei a már említett zenei világokon túl hatalmas zeneművekkel párosíthatóak; Bartók és Purcell, Beethoven 6. *Pastorale* szimfóniája, Mendelssohn *Hebridák* nyitánya is ott dübörögnek e lapok mélyén.

Zene, filozófia és teremtés, e hármasság, no meg a mitologikus alaphang (Orfeusz és Euridiké) mintegy védjegye Sulyok Gabriella virtuóz, nagy formátumú művészetének. Grafikusként a legegyszerűbb anyagokkal dolgozik évtizedek óta, mióta felhagyott a foltmaratásos rézkarcok készítésével. A rajz nemes eszközrendszere, tus, tinta, szén, kréta és remek papírok segítik az alkotót, hogy mint írja: „A teremtőerők kíváncsi szolgáloja szeretnék lenni, a dolgok igaz természetének részese.”

(*Elhangzott Sulyok Gabriella Útirajzok, naplórajzok, emlékek című kiállításán 2022. március 11-én Budapesten, az Eötvös10 Művelődési Házban*)

Folyóiratunk a
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM és az EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
anyagi támogatásával jelenik meg.
Terjeszti a Budapesti, a Nemzeti és a Vidéki HIRKER RT. és alternatív terjesztők

Szerkesztők

JÁSZ ATTILA – Csendes Toll (főszerkesztő)
PAPP MÁTÉ (költészet rovat: mahbija@gmail.com, zene online rovat)
REICHERT GÁBOR (főszerkesztő-helyettes, kritika rovat: reichertgabor87@gmail.com)
SZÉNÁSI ZOLTÁN (próza rovat: szenazol@gmail.com)

Lapterv és műszaki szerkesztés
SELLYEI TAMÁS OTTÓ

Munkatársak

HEGEDŰS GYÖNGYI, KAKUK TAMÁS, MURÁNYI SÁNDOR OLIVÉR,
SOPOTNIK ZOLTÁN, SZILÁGYI MIHÁLY

Online

PAPP MÁTÉ (felelős szerkesztő), SZŰCS BALÁZS PÉTER

Tiszteletbeli munkatársak

BARI KÁROLY, BUJI FERENC, CSEKE ÁKOS, DUKAY BARNABÁS, GERLÓCZY GÁBOR,
KELÉNYI BÉLA, KRULIK ZOLTÁN, MONOSTORI IMRE (1945–2021), MUZSNAY ÁKOS,
TOLNAI OTTÓ, URI ASAF

ÚJ FORRÁS

IRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI FOLYÓIRAT
ALAPÍTÓ A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
JÓZSEF ATTILA MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁRA

Megjelenik évente tízszer

Alapítva ezerkilencszázhatvankilencben
Alapító főszerkesztő: PAYER ISTVÁN

Szerkesztőség: 2836 Baj-Szőlőhegy 2722/4

E-mail: jasz.attila@ujforras.hu. Interneten olvasható: www.ujforras.hu

Előfizethető az Új Forrás szerkesztőségi címén. Előfizetési díj egy évre 5000 Ft.

ISSN 0133-5332

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár. A kiadásért felel: Új Forrás Kiadó Nonprofit Kft.

Készült a BD Sollers nyomdájában Tatán.